

práva, rekursní soud odmítl. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Rekurent není, co se týče prozatimního opatření, o něž tuto jde, ani stranou ani jinakým účastníkem dotyčného řízení a, jsa jen osobou třetí, nikoli však poddlužníkem (§ 294 a 402 ex. ř.), není k rekursu do usnesení prozatimní opatření povolujícího oprávněn. Odmítl tedy rekursní soud pro nedostatek tohoto oprávnění rekurs podaný rekurentem do usnesení prvního soudu právem. Za tohoto stavu věci netřeba se vývody rekurentovými ve věci samé zabývat. Tvrdí-li rekurent, že povoleným prozatimním opatřením (§ 382 čís. 6 ex. ř.) jest ve svém právu vlastnickém nabytém k pozemkům záповědí zcizení, obtížení nebo zastavení stíženým dotčen a dovozuje-li z toho své oprávnění k rekursu proti povolení prozatimního opatření, může se domáhati odpomoci toliko sporem, právo rekursu do povolení prozatimního opatření mu však proto nepřisluší. Pokud zakládá rekurent své oprávnění k rekursu též na tom, že mu bylo usnesení o povolení prozatimního opatření soudem doručeno, dovodil případně již rekursní soud, že o tuto okolnost se oprávnění k rekursu opíratí nedá.

Čís. 6245.

Náhrady škody na obci v Čechách, již utrpěl ten, kdo, byv zatčen pro podezření z trestního činu, byl umístěn v zavšivené cele obecní věznice, nelze se domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 8. září 1926, R I 771/26.)

Žalobce domáhal se na obci v Čechách, jež nemá samostatného statutu, náhrady škody z toho důvodu, že byl obecní policií zatčen pro podezření z krádeže a dříve, než byl předán soudu, umístěn v zavšivené cele obecní věznice, čímž se stalo, že i on byl zavšiven a že znehodnocením své obuvi a desinfekcí svého šatstva utrpěl škodu. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud prvního stádu žalobu odmítl, rekursní soud námitku zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Co jest důvodem žalobního nároku, nutno posouditi ze žalobcova přednesu, jak byl shora uveden. Pro toto období řízení a rozhodnutí otázky připustnosti pořadu práva, jde jen o výklad §u 37 čes. ob. zřízení ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. Rekursní soud míní, že tohoto předpisu nelze na tento případ použiti, proto, že § 37 obec. zřiz. vztahuje se (kromě zvlášť upraveného případu, kdy škoda byla způsobena veřejným násilím při sročení) jen na případ §u 36 obec. zř., totiž, když

obecní výbor nepovolil náležitých peněz k ústavům a zařízením, jichž jest k vykonávání místní policie třeba, a dále proto, že čištění cel náleží k obyčejným úkonům správy domu, jest soukromoprávní povinností obce a nemá s veřejnoprávními úkony obce nic společného. Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Již judikátem č. 229 Nejvyššího soudu dříve ve Vídni uveřejněným pod č. 1652 sb. Nowak, bylo vysloveno a zevrubně odůvodněno, že předpis Šu 37 čes. ob. zř. platí pro všechny případy, ve kterých obec zanedbala povinnosti, které jí ukládá zákonná místní policie, ať již toto zanedbání záleželo v čemkoliv. K tomuto názoru přiklonil se i tento Nejvyšší soud na př. v rozhodnutí čís. 2450 sb. n. s., a není důvodu, aby se od tohoto názoru uchýlil, pročez možno odkázati jen na dotyčná rozhodnutí. Jest tudíž řešiti již jen otázku, zda čištění cely v obecní věznici náleží k veřejnoprávním povinnostem obce, či zdali náleží jen k jejím povinnostem jako vlastnice domu. Za správný nutno uznati názor první. Není o tom sporu (a také rekursní soud to přiznává), že prozatimní zajištění osoby podezřelé z trestného činu, náleží do oboru samostatné působnosti obce a že jest úkonem místní policie po rozumu Šu 28 čís. 2 obec. zř. a §§ 24 a 177 tr. ř. Nejen zatčení podezřelé osoby, nýbrž také její prozatimní zadržení, pokud nebude dodána soudu, náleží k úkonům obce v oboru veřejné správy. Nikoli jako vlastnice domu, nýbrž jako orgán veřejné bezpečnosti má obec věznici. Má ji k tomu cíli, by mohla splniti veřejnoprávní povinnost, kterou jí ukládá § 28 čís. 2 obec. zř., takže věznice náleží k oněm ústavům a zařízením, jichž jest k vykonávání místní policie třeba (§ 36 obec. zř.). Že přirovnání obce jako vlastnice věznice k soukromému vlastníku (nájemci domu) není případným ani co do čištění místností, vidno z toho, že jen obec a nikoli soukromá osoba jest oprávněna podezřelou osobu proti její vůli do věznice vsaditi. Zanedbá-li tedy obec, správně, zanedbají-li orgány obecní svou povinnost řádného čištění cel — jak to žaloba uplatňuje — jde o zanedbání povinnosti veřejnoprávní, jde o opomenutí něčeho, co náleželo obci konati v oboru místní policie, zejména když zákon v Šu 28 čís. 2 obec. zř. ukládá obci péči nejen o bezpečnost osob, nýbrž také jmění. Zcela stranou musí ovšem zůstat zde otázka, pokud obec ručí za zavinění svých orgánů z činu nedovoleného. Vyvozuje-li tedy žalobce nárok na náhradu škody z nedostatečného opatření obce, která se měla postarati, by zatčené osoby přišly do čistých cel, neb aspoň po každém zatčeném byla cela důkladně vyčištěna, vyvozuje jej ze zanedbání povinností místní policie, jde o případ Šu 37 čes. obec. zř., který je výjimkou z pravidla Šu 1338 obč. zák., a dokud nerozhodne politický úřad, zda jest obec povinna dáti náhradu, jest pořad práva vyloučen.

Čís. 6246.

Do usnesení prvního soudu za řízení k doplnění pozemkové knihy podle zákona ze dne 5. prosince 1874, čís. 92 z. zák. pro Čechy jest rekurs nepřipustným.

(Rozh. ze dne 8. září 1926, R I 786/26.)